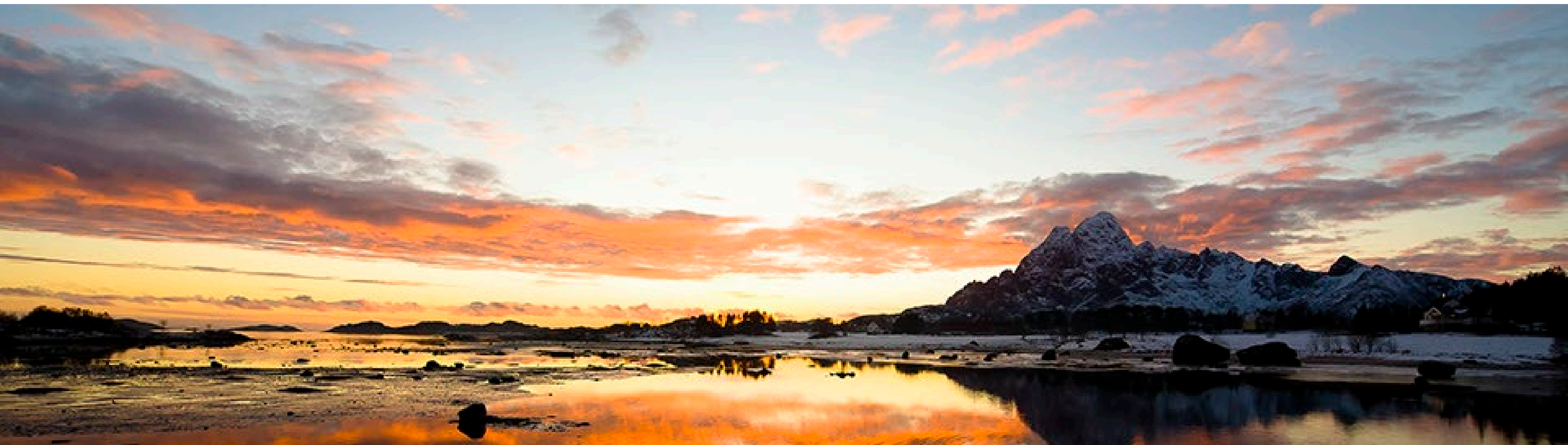

Informasjonsmøte gatelys 8. november 2023

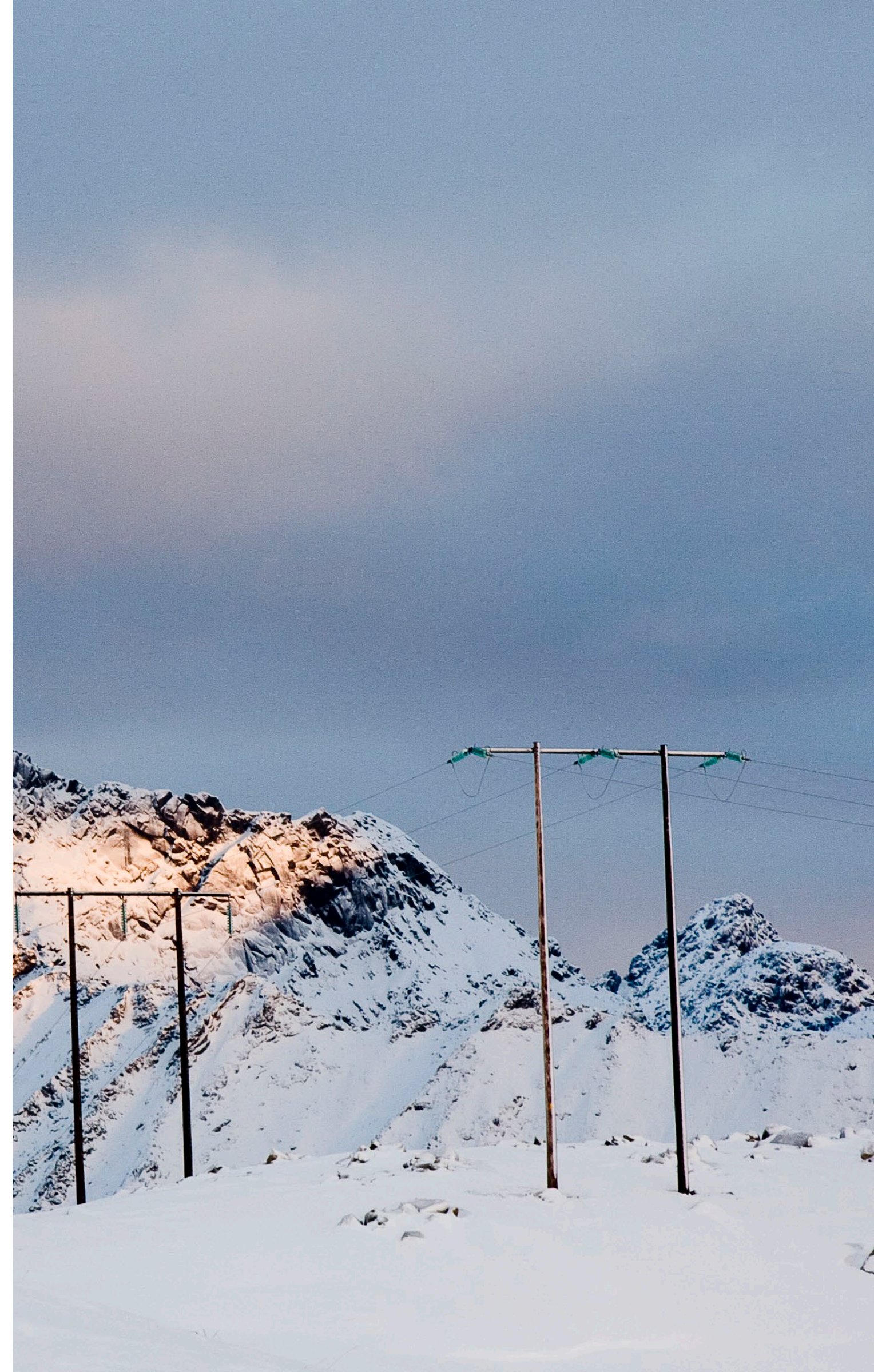
Vestvågøy

Elmeas samfunnsoppdrag:

Drifte og utvikle strømnettet i Lofoten,
og sørge for å bringe strømmen frem til innbyggere og næringsliv

- **Sikkerhet**
- **Lover og forskrifter**
- **Likebehandling**

Dagens status gatelys i Lofoten

- Statens Vegvesen og Fylkeskommunen
 - Egne stolper, bygger om til måling der det ikke finnes
- Kommunene
 - Egne stolper eller fellesføring med Elmea
 - Vågan (og Værøy og Røst)
 - Kommunen eier alle lys
 - Bygger om til fjernkontroll og måling
 - 170 eierløse lys ble nedkoblet
 - Moskenes, Flakstad, Vestvågøy
 - Gatelyslag i varierende grad
 - Ikke alltid enighet om hvem som er eier
 - Kommunen betaler strøm og nettleie

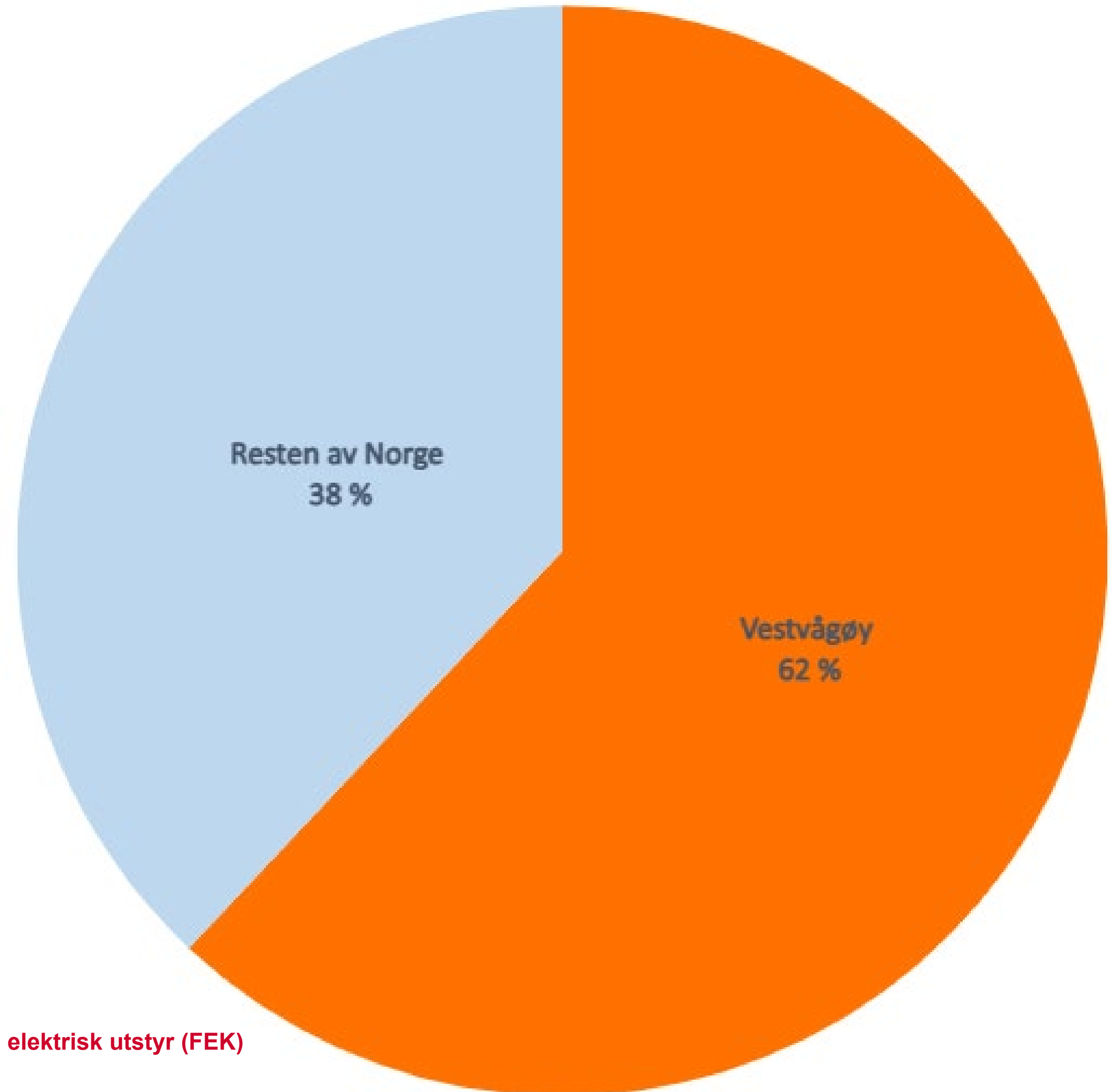

Gatelyslag

- Varierende organisering og økonomi
- Varierende standard på anlegg
- Varierende drift og vedlikehold.
 - Arbeid gjøres ofte på dugnad, i strid med forskriftene:
 - Installatør
 - Faglig ansvarlig
 - Samsvarserklæring
 - Elektriker/montør
 - Krav til autorisert personell – fagbrev og årlig kurs
 - Ansatt hos installatør
 - Elkrim og svart arbeid
 - Forsikring, yrkesskade
 - Erstatningspliktig ved skade eller brann
 - Styret i lyslaget
 - Krav til internkontroll
 - Juridisk ansvarlig for hendelser ved ulovlig arbeid

- **Ikke forenlig med dugnadsarbeid**

- Internkontrollforskriften
- Eltilsynsloven
- Forskrift om elektroforetak og kvalifikasjonskrav for arbeid knyttet til elektriske anlegg og elektrisk utstyr (FEK)
- Forskrift om sikkerhet ved arbeid i og drift av elektriske anlegg (FSE)
- Forskrift om elektriske lavspenningsanlegg (FEL)

Det lokale Eltilsyn - DLE

- Ansatt i Elmea
- Styrt av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap - DSB
 - Lofotkraft/Elmea kan ikke overstyre DLE
- Fører tilsyn med elektriske anlegg for bedre personsikkerhet og forebygge brann

DLE har blant annet gatelys som fokusområde, og det vil bli utført tilsyn på mange gatelysanlegg i løpet av de neste årene.

- Mange pålegg om utbedringer
- Kan bli kostbart å få anleggene i forskriftsmessig stand
 - Må steke mye vafler.....

Fellesføring med Elmea

- Fellesføring med gatelys i våre master skal behandles på samme måte som andre fellesføringsaktører (likebehandlingsprinsippet)
 - Ikke belaste øvrige kundene med kostnader tilhørende fellesføringsaktører (gatelyslag, fiberselskap, teleselskap etc)
- Må signeres fellesføringsavtale mellom gatelyseier og Elmea
- Krav til etterfølgelse av bransjestandard - REN5011
- Søknadspliktig via installatør
- Årlig leiegebyr pr stolpe (pdd kr 83,73 - sentral avtale)
- Krav til kvalifisert personell i Elmeas stolper

Elmeas krav til måling av gatelys

- Forskriftskrav om måling
 - Alt forbruk skal måles, også svært lave forbruk.
 - Unntak for eksisterende svært lavt og forutsigbart forbruk, etter vurdering av gevinst. Restriktiv praksis, krever enkeltvedtak.
 - Alt nytt forbruk skal måles.
 - Ved endringer gjelder krav om måling.
- Gevinst:
 - Kontroll med forbruk - for begge parter
 - timesverdier
 - Kontroll av anlegg - befaringer
 - Automatiske målere og jordfeil - betydning for sikkerhet og drift
- RME (Reguleringsmyndigheten for Energi)
 - RME er en avdeling i [NVE](#)
- Målsetning med prosjektet:
 - Alle gatelys må ha en eier
 - Alle gatelys skal måles
 - Vi skal ha mulighet for deteksjon av jordfeil
- Samordnet med DLEs økte fokus på gatelys.
 - Egen tilstandskontroll kan være hensiktsmessig

Veilys

Måling av forbruk til veilys

All kraft som en kunde tar ut fra nettet skal i utgangspunktet måles. Dette gjelder uavhengig av hva kraften brukes til. RME anser det som viktig for å kunne sikre en effektiv kraftomsetning at alle sluttbrukere, inkludert små installasjoner, blir målt etter faktisk forbruk. Den eneste måten å fastsette faktisk energiforbruk på er med egne målere i grensesnittet mellom nettselskapenes nett og kundenes anlegg.

Avregning av kunder basert på faktisk målt energiforbruk vil gjøre kunden ansvarlig for eget energiforbruk, og bidra til å synliggjøre effekten av tiltak som reduserer energiforbruket fullt ut. Alle nettselskap er derfor ansvarlige for å måle hvor mye kraft som tas ut og mates inn av sitt nett og avregne alle kunder basert på målte verdier. Dette gjelder uavhengig av forbrukets størrelse. Alle nye tilknytninger til nettet skal måles av nettselskapet og avregnes etter faktisk forbruk.

For enkelte tilknytningspunkt vil det være hensiktsmessig å finne alternative måter å fastsette en kundes energiforbruk på, dersom kostnader ved målerinstallasjon og tilrettelegging blir urimelig store i forhold til det faktiske forbruket. RME har i vedtak vedrørende måling av umålte veilysanlegg gitt en viss fleksibilitet i forhold til kravene til måling og omlegging av eksisterende umålte anlegg. I tilfeller der oppføring av målere vil medføre så store kostnader at det må anses som samfunnsmessig lite rasjonelt, kan nettselskap anslå forbruket. I motsatt fall er nettselskapet forpliktet til å måle og avregne anlegget.

Det vil være nettselskapets oppgave å vurdere krav om måling i hvert enkelt tilfelle. Hvorvidt kostnadene blir urimelig store må vurderes i hvert enkelt tilknytningspunkt på bakgrunn av kostnadene ved målerinstallasjon, ombygging av anlegget og forbruket i tilknytningspunktet.

Videre fremdrift for Vestvågøy

- Elmeas stolper med gatelys på Vestvågøy er identifisert
 - Elmea har fått oversikt over kommunens gatelys
 - Øvrige gatelyseiere vil motta forespørsel om oversiktskart
 - www.norgeskart.no
 - Krav om å etablere måling innen 1. halvår 2024
 - Eierløse lys blir koblet fra/ned fra sommeren 2024
-
- Viktig med plan for videre arbeid

Ofte stilte spørsmål

- Må vi ha 1 måler pr gatelys?
 - Nei, kravet er én måler pr tilknytningspunkt
- Dekker Elmea noe av kostnaden?
 - Elmea bekoster kabel til skap, samt måler og målermontasje
- Hva må gatelyslaget dekke?
 - Eier av gatelys må bekoster skap og tilførsel til gatelyslinje, samt evt sammenkobling av flere gatelys
- Hva med lys direktekoblet i Elmeas stolper?
 - Gatelyseier må dekke ny ledning, samt arbeid med denne og flytting av armaturer.
- Hva vil dette koste oss som gatelyslag?
 - Det vil avhenge av dagens tilstand og tekniske løsning

Ofte stilte spørsmål

Nye tekniske løsninger for måling?

- Utredning utført av Oslo Economics på vegne av RME/NVE
 - Kartlegge alternative metoder for måling av veilys
 - RME Rapport nr. 8/2020
 - <https://www.nve.no/reguleringsmyndigheten/nytt-fra-rme/nyheter-reguleringsmyndigheten-for-energi/vil-vurdere-moglege-tiltak-for-auka-maling-av-veglysanlegg/>
 - Konklusjon: der AMS-måling ikke er aktuelt, kan armaturmåling være en samfunnsøkonomisk lønnsom metode for måling av veilys
 - Elmea vil ikke tillate armaturmåling i nettet.
 - Kommuniserer ikke direkte inn mot våre systemer
 - Krever interne rutiner og ressurser for
 - oppfølging av programvare/leverandør
 - håndtering og overføring av avleserdata
 - oppfølging av manglende målerdata fra armaturer som har feilet i oversendingen
 - Sikrer ikke mot deteksjon av jordfeil inn mot NSO i våre nettstasjoner
 - Er fremdeles direktekoblet i vårt nett – jordfeilproblematikk
 - Kostnader for etablering
- ➡ Samfunnsøkonomisk ulønnsomt

Ofte stilte spørsmål

Kan vi i det minste bytte lyspærer selv??

- Om oppdraget med å bytte lyspære innebærer klatring i mast, må dette gjøres av sertifisert personell og kan dermed heller ikke utføres dugnadsbasert
- Om oppdraget med å bytte lyspære kan gjøres med lift, er det en litt mer gråsoner...
 - Er liften og lysanlegget konstruert slik at pæreskiftet kan utføres av ikke-sertifisert personell?
 - Kan man komme i kontakt med spenningssatte deler?
 - Er det andre forhold som tilsier at man ikke kan utføre pærebyttet dugnadsbasert?
- Om masten gatelyset er plassert i tilhører Elmea, er **det ikke under noen omstendigheter** lov å bytte pærer på dugnad (heller ikke med lift)
 - Dette kan kun utføres av en prekvalifisert installatør som har alle papirer på plass for å jobbe i Elmeas master

Takk for oppmerksomheten

